

Päivitykset Fintossa ja niiden vaikutukset Asteriin ja Melindaan

Talonmies-extra 7, sisällönkuvailu, 25.3.2021

Minttu Hurme, Kirjastoverkkopalvelut

[ORCID: 0000-0002-9917-4208](https://orcid.org/0000-0002-9917-4208)

YSO:n, YSO-paikkojen ja SLM:n ylläpito ja päivitykset

- YSO:a, YSO-paikkoja ja SLM:a ylläpidetään Kansalliskirjastossa TopBraid-ylläpitotyökalulla ja päivitykset julkaistaan Fintoon
- Fintosta poimittaessa (mm. **Auroran** kuvailutyökalulla kuvailtaessa) päivitettyt käsitteet ovat käytettävissä heti, kun ne on julkaistu

YSOn, YSO-paikkojen ja SLMn muutostiedot

- Käsittemuutosten tiedot löytyvät Finton kiwisivuilta sanastoittain:
- YSO: [YSOn muutokset](#)
- YSO-paikat: [YSO-paikkojen muutokset](#)
- SLM: [SLM-sanaston muutokset](#)

Käsitepäivitysten vaikutus Asterin sanastokantaan

- Fintossa tehdyt päivitykset (käsitteiden lisäykset, muutokset ja poistot) haravoidaan Fintosta Asterin sanastokantaan **n. kuukauden välein** tehdyillä manuaalisilla eräajoilla, jonka jälkeen
  - käsitteet ovat Asterissa käytettävissä **Aleph**-kuvailussa
  - käsitepäivitykset haravoituvat **Alman** Community Zonelle Alma-kuvailussa käytettäviksi
- Tarkoituksena olisi muuttaa haravointi Fintosta Asteriin vuoden 2021 aikana automaattiseksi, päivittäiseksi eräajoksi

Käsitepäivitysten vaikutus Melinda-tietueisiin

- Melindassa **ei ole** tällä hetkellä automaatiota, joka päivittäisi sanastomuutoksia bibliografisiin tietueisiin
- Kansalliskirjasto tekee resurssien puitteissa käsittemuutoksia Melindan bibliografisiin tietueisiin käsityönä sekä manuaalisesti käynnistettävillä eräajoilla
- Automatisaatiota Melindan tietueiden käsitepäivityksiin on suunnitteilla, mutta:
  - vain suoraviivaiset päivitykset (esim. kirjoitusasun muutos käytettävässä termissä) ovat automatisoitavissa
  - monimutkaisemmat päivitykset (esim. käsitteen jakaminen) tulevat vaatimaan edelleen käsityötä

Käsitepäivitysten siirtyminen paikalliskantoihin

- **Koha-** ja **Aurora-**paikalliskannat:
  - Melindan tietueissa tehdyt päivitykset replikoituvat paikalliskantoihin paikalliskannan replikoinnin asetusten mukaisesti
    - hyväksytäänkö muiden tekemien Melinda-päivitysten replikoituminen, ovatko paikalliskannan asiasanakentät suojattuja... ?
- **Alma-**paikalliskannat:
  - Alman auktoriteettiajot päivittävät tietueita Alman Community Zonelle haravoitujen sanastoauktoriteettien perusteella
  - Melindan tietueeseen tehdyt päivitykset voivat siirtyä Almaan, joko
    - kuvailijan päivittäessä tietueen Melindasta Alman kuvailutyökalussa, tai
    - tietueen siirtyessä Melindasta Almaan VST-replikoinnissa

Mahdollisia virhelähteitä Melindan asiasanoituksessa

- Kuvailuintegraatiot: paikalliskantojen tietueissa saattaa olla vanhoja käsitteitä, jotka palaavat Melindaan esim. **Auroralla** tai **Almalla** kuvailtaessa
- Aineistosiirot: siirrettävissä tietueissa saattaa olla vanhoja käsitteitä, jotka lisätään Melindaan
- Kaksikielistin: jos kuvailija on poistanut Melinda-tietueesta vain toisenkielisen asiasanan, kaksikielistysprosessi palauttaa poistetun asiasanan jäljellejääneen asiasanan käännöksenä takaisin

Kiitos!

melinda-posti@helsinki.fi

Melinda-wiki: <https://www.kivi.fi/display/melinda>

<https://twitter.com/Melindapalvelu>